

Evaluering af DK 653, et irregulært søpindsvin, *Galerites cf. sulcatoradiatus*, med 7-tallighed.

Finder: Jytte Hillersborg, Fruerbakken 34, 8940 Randers SV. Tlf. 2564 7498.

Findested: Stranden ved Sangstrup Klint, Djursland.

Fundet i år 1992.

Fotografi: Sten L. Jakobsen, SNM (Geologisk Museum).

Beskrivelse: DK 653 er en knapt 25 mm lang og bred flintstenkerne af et irregulært søpindsvin. Den er fundet løst på stranden ved Sangstrup Klint. Dette sted er blandt samlere kendt for sine mange løsfund af især søpindsvin-stenkerne i flint, som stammer fra Kridttids-lag (Øvre Maastrichtien). Sådanne lag vides at komme frem i havbunden et kort stykke uden for kysten ved Sangstrup Klint. Stenkerne antages skyllet op på stranden evt. hjulpet af vintrenes isskruninger. Der er her fundet store mængder stenkerne (1000+) af bl.a. det irregulære søpindsvin *Galerites sulcatoradiatus*. Der er ikke fundet andre *Galerites*-arter her. DK 653 antages bl.a. derfor også at tilhøre samme art, hvorfor jeg vil kalde den *Galerites cf. sulcatoradiatus*. Blandt det store fundmateriale af *Galerites* fra stranden ved Sangstrup Klint er der flere eksemplarer, der udviser en 4-tallighed. Der er ikke tidligere fundet et eksemplar her med 7-tallighed, som hos DK 653.

Bedømmelse: Indtil for ganske nylig (28. oktober 2011) kendte jeg kun til denne ene forekomst af et 7-talligt *Galerites*-søpindsvin fra Danmark. Den nævnte dato fik jeg en mundtlig meddelelse om, at der fandtes endnu et eksemplar, som muligvis var 7-talligt. Jeg har ikke selv set dette, men der synes at være nogen usikkerhed om tolkningen af dette eksemplar nr. 2. Så indtil videre er DK 653 det eneste veldokumenterede og tydelige 7-tallige eksemplar fra Danmark.

Fra litteraturen kendes kun ganske få (2) andre 7-tallige søpindsvin, i øvrigt også *Galerites* (Krüger, 1988, 2002).

Anormal tallighed hos dyr i almindelighed og således også hos søpindsvin (inklusive de fossile) tilskrives nu om dage ikke længere skader eller sygdomme under væksten, men snarere en forkert

funktion/virkning af de såkaldte Hox-gener (Dawkins, 2008). Disse gener fortæller celler, hvor de befinder sig i en organisme, og hvordan de så skal udvikle sig. Ved en fejlfunktion eller fejlinformation kan en forkert tallighed opstå (Dawkins, 2008).

DK 653 bør efter min opfattelse erklæres for Danekræ og bør sikres både for den geologiske forskning og ikke mindst som udstillingsobjekt, da sådanne ikke-normalt-tallige søpindsvin har en betydelig interesse i stensamlere kredse og hos andre fossilinteresserede. Viden om en så afvigende tallighed vil også kunne være af betydning for forskere, der vil studere hyppighed og virkning af Hox-geners fejlinformation også hos fossile dyregrupper. I virkeligheden burde man i den forbindelse blandt samlere undersøge alt hvad der kunne sammenlignes af 3-, 4-, 6- og 7-tallige søpindsvin fra Danmark. Under alle omstændigheder vil dette 7-tallige søpindsvin, DK 653, være et væsentligt bidrag til vor viden om, hvor store afvigelser genetikken kan føre til samtidig med at dyret har kunnet leve en tilsyneladende normal tilværelse.

Ved fastsættelse af erstatningsbeløb ville jeg især lægge vægt på den ekstremt sjældne optræden af 7-talligheds-fænomenet.

Litteratur:

Dawkins, R. 2008: *Geschichten vom Ursprung des Lebens. - Eine Zeitreise auf Darwins Spuren.* Ullstein, Berlin.

Krüger, F.J. 1988: *Galerites* mit sieben Ambulakra. – *Fossilien* 1988/5, 223-225.

Krüger, F.J. 2002: X-mal Feuerstein: Zweiter Fund eines *Galerites* mit sieben Ambulakra. – *Der Geschiebesammler* 34, 173-181.

Krüger, F.J. 2011: Ein besonderer Seeigel: Der "Dreistrahler" *Echinocorys*. – *Fossilien* 2011/5, 305-308.

Med venlig hilsen

Aarhus, den 19. november 2011.

Søren Bo Andersen, sba@geo.au.dk
Geologisk konservator, palæontolog
Institut for Geoscience, Aarhus Universitet